ורבנן • דלא ילפי מוקדשים שהתקדש מתחילתה ולא לאלטריך היא למעוטי סופה דרשי ליה הכי שנת החמשים אתה מונה ואי אתה מונה שנת היובל שעבר ואחת למנין יובל הבא ולא אתה מונה שנת היובל הבא אלא שלאחר היובל: **ולאפוקי מדר' יהודה** • דאמר במסכת נדרים שנת חמשים עולה לכאן ולכאן שנת היובל ושנה ראשונה לשמטה הבאה: **אין צריך לומר חריש וקציר של שביעית** • דעל כרחך אע"ג דריש דקרא בשבת קאי דכתיב "שבת ימים תעבוד" סיפיה לשביעית קאי דאי לשבת חרישה וקציר הוא דאסור שאר מלאכות מי שרו: **חריש של ערב שביעית** • שלא יחרוש שדה אילן ערב שביעית חרישה שיועיל לשביעית: **וקציר של שביעית** • כגון תבואה שהביאה שלש בשביעית אתה טהג בה מנהג שביעית בשמיטה: **ר' שמעאל אומר מה חריש רשות כו'** • ולא דבר הכתוב אלא לענין שבת כדכתיב ביה "וביום השביעי תשבות בחרישה ובקציר תשבות" לומר מה חרישה אין לך חרישה של מצוה ואפילו לזרוע לצורך עומר ושתי הלחם שהרי אם מצא חרוש אינו חורש ואני אוסרו לך בשבת אף קציר שאני אוסר לך בשל רשות אני אוסר לך: **יצא קציר שעומר שדות מצוה** • שאפי' מצא קצור מצוה לקצור ויש לך ללמוד מכאן שדוחה את השבת: **עד ערב** • לילה הוא ועד בכלל: **כל האוכל ושותה כו'** • דהכי קאמר קרא ועניתם בתשעה אכילת תשעה אני קורא עינוי וכיון דאכילתו עינוי חשיבה כל דמפיק באכילה ושתייה מפי עדיף דהא מדקאמר בערב על כרחך לא מקפיד אעינוי דתשעה וכי קרי עינוי בתשעה אכילה ושתיה דידיה קרי עינוי: יובל

מסורת השס"

מדרים פא. ערכין יב: לג.

שביעית פ"ח מ"ד ומ"ד מו"ק ג: מכות ח:

הגהות

*) ערש"ל ס"ל דכל דבר שאינו אוכל נפש אינו חשוב מלאכה אלא בשבת ראשון ובשבת אחרון אבל בשאר ימים אינו אסור אלא מדרבנן ומשקה מים אינו אסור אלא מדרבנן דקרא אינו אסור אלא בשבת אחרון דכתיב ביום השביעי שבת לה' אלהיך ונו' אבל בשאר ימים אינו אסור אלא מדרבנן ובשבת אחרון